

Disertační práce se zabývá analýzou a syntézou rekreačních hodnot spojených s přírodními územími v České republice a v Evropě. Práce sestává z pěti případových studií s různou geografickou úrovní analýzy: od analýzy jedné rekreační lokality přes analýzu velkých přírodních rekreačních území v České republice (včetně chráněných území), po syntézu výsledků evropských studií poptávky po rekreaci. Metodologie práce vychází z teorie environmentální ekonomie a netržního oceňování environmentálních statků a služeb, konkrétně je aplikována metoda hedonické ceny a metoda cestovních nákladů.

Studie I se zabývá vlivem městské zeleně (městských lesů a maloplošných zvláště chráněných území) na cenu nemovitostí v Praze. Výsledky studie ukazují, že blízkost k zeleni a plocha zeleně jsou významnými faktory ovlivňujícími ceny nemovitostí, což naznačuje, že obyvatelé Prahy pozitivně vnímají přítomnost městské zeleně včetně jejích rekreačních přínosů. Velikost přínosů poskytovaných rezidentům se liší podle typu městské zeleně. Městské lesy ovlivňují ceny nemovitostí nejvíce. Maloplošná zvláště chráněná území mají rovněž pozitivní vliv na cenu nemovitostí, ale efekt je nižší než efekt lesů. Preferovány jsou spíše menší plochy obou typů zeleně.

Následující dvě studie (II a III) se zaměřují na odhad rekreační hodnoty Národního parku Šumava. Odhad je proveden na základě aplikace metody cestovních nákladů, konkrétně modelu jednoho místa. Ve studiích jsou zkoumány dopady metodologického přístupu k definici stínové ceny rekreace a dopady administrace výběru respondentů s ohledem na jeho reprezentativnost na výsledky modelu a rovněž na výši odhadu rekreační hodnoty. Studie dále diskutují využití výsledků modelování.

Studie IV aplikuje model náhodného užitku, který je další technikou v rámci modelování cestovních nákladů, s cílem určit determinanty poptávky po velkých přírodních rekreačních územích v České republice. Závěry studie ukazují, že návštěvníci upřednostňují větší rekreační území s dominantním pokryvem buď jehličnatými, nebo listnatými lesy (tedy nikoli lesy smíšenými). Pravděpodobnost návštěvy je vyšší pro národní parky než pro chráněné krajinné oblasti, a je nejnižší pro přírodní oblasti mimo velkoplošná zvláště chráněná území.

Studie V je založena na meta-analýze evropských aplikací metody cestovních nákladů. Účelem studie je: i) určit, které environmentální a metodologické proměnné ovlivňují výši odhadu rekreační hodnoty spojené s návštěvou přírodního území, a ii) odhadnout meta-analytický model vhodný pro přenos rekreačních hodnot (benefit transfer) lesů v rámci Evropy, včetně

středoevropských a východoevropských zemí. Podle výsledků studie jsou vyšší rekreační hodnoty spojeny s listnatými lesy a přírodními územími nacházejícími se v málo zalidněných oblastech. Rekreační hodnoty chráněných území nejsou významně odlišné od rekreačních hodnot ostatních území.

Všechny studie v disertační práci ukazují, že přírodní území poskytují společnosti značné rekreační přínosy. Závěr práce je věnován doporučením pro přenos rekreačních hodnot na přírodní území v České republice; tato doporučení jsou zpracována na základě výsledků Studií I až V a zohledňují také výsledky nedávných evropských výzkumů.